

KOALITSIOONILEPING

Saue vallas 2025–2029

06.11.2025

Valimisliit Koostöö – Meie Vald (9 mandaati)
Erakond Parempoolsed (4 mandaati)
ISAMAA Erakond (4 mandaati)

Valimisliit Koostöö – Meie Vald, Erakond Parempoolsed ja ISAMAA Erakond (edaspidi osapooled) on valijatelt saadud mandaadi alusel kokku leppinud, et soovivad ühiselt kanda Saue vallas valitsemise vastutust, seades eesmärgiks inimeste heaolu ja valla vastutustundliku arengu.

Eesmärk on käesolevas lepingus kokku leppida üldised põhimõtted ja valitud prioriteetid valla juhtimises valdkondadeüleselt. Valla juhtimine toetub valla arengukavale ja eelarvestrateegiale, mida uuendatakse igal aastal. Valitsemisperioodil lähtutakse konkreetsete objektide ja investeeringute elluviimisel kõikide osapoolte valimisprogrammidest. Vastavalt rahalistele võimalustele ja osapoolte prioritseerimisele võetakse uusi investeerimisobjekte plaani läbi valla arengukava ja eelarvestrateegia menetlusprotsessi alates 2026. aastast ning edasi iga-aastaselt.

Lähtudes eeltoodust, allkirjastavad käesoleva kokkuleppe Saue valla valimisliidu Koostöö – Meie Vald, Erakonna Parempoolsed ja ISAMAA Erakonna nimekirja liikmetena: Andres Laisk, Eero Kaljuste, Jaanus Kallion, Toomas Artma, Arnold Õispuu, Juhan Särgava, Einar Alliksaar, Tiia Rosenberg, Illar Heinsaar, Nils Joonas Pöldme, Maris Zernand-Vilson, Andres Kaarmann, Mihhail Jallajas, Taavi Ehrpais, Signe Laar, Virko Raagmets, Üllar Suvemaa, Henn Põlluaas, Artur Tiganik, Heino Märks, Risto Kiilberg, Raivo Kokser, Helina Diana Helmdorf, Mati Tartu.

Osapooled deklareerivad, et oluliste otsuste ja kokkulepete tegemisel lähtutakse konsensusest. Abivallavanemate nimetamisel, sõltumata ametikohtade poliitilisest jaotusest, lähtuvad osapooled eelkõige nimetatava isiku valdkondlikest kompetentsidest ja kogemusest ning abivallavanem on igapäevatoos esmajärjekorras vallavanema meeskonna liige. Osapooled lähtuvad omavahelises suhtluses üldtunnustatud poliitilise kultuuri põhimõtetest ja headest tavadest. Kolmandate osapooltega ei peeta omavaheliste kokkulepetega vastuolus olevates küsimustes läbirääkimisi ilma eelnevalt koalitsiooni osapooli informeerimata.

Valla juhtimine

Juhime valda, seades jätkuvalt eesmärgiks inimeste heaolu, tervikliku ja tasakaalustatud arengu ning teenuste kättesaadavuse nii keskustes kui maapiirkondades. Meie eesmärk on olla kogukondade ja huvigruppide ühendaja, erimeelsuste lahendaja ning terve valla elu eestvedaja. Saue linna ja Laagri aleviku kõrval on proportsionaalselt tähelepanu all halduskeskused Haiba ja Riisipere ning nende toimepiirkonnad oma väiksemate keskuste ja küladega.

Prioriteetid

1. Valla areng toetub sisuliselt ja kaasavalt väljatöötatud strategiadokumentidele: arengukavadele ja eelarvestrateegiale. Esmajärjekorras viiakse ellu valla arengukavas juba planeeritud investeeringud.
2. Suhtlemine vallaga ning asjaajamine avalike teenuste korraldamisel on lihtne, kiire, liigse bürokraatiata, ligipääsetav ja nutikas.
3. Teeme lähivaldadega tõhusat koostööd, et kasutada kogu piirkonna arengupotentsiaali võimalikult hästi. Kaasame oma ala parimaid, rakendades nutikaid lahendusi ja uusi tehnoloogiaid ning arendades igakülgset ühistegevust erinevate valdkondlike kompetentsikeskustega.
4. Kaasame huvirühmi ning laiemat avalikkust neid puudutavate otsuste kujundamisel, et tagada seisukohtade ja järelduste läbimõeldus. Üldise avaliku huvi ja üksiku erahuvi konflikti korral püüame leida osapooli rahuldava lahenduse, aga lähtutakse alati avalikust huvist.
5. Tunnustame piirkondlikke ühinguid ja asumiseltse kui kogukondade esindusi ning küla- ja asumivanemaid kui olulisi kogukonna koondajaid ja kohaliku elu küsimuste lahendamise asjatundlikke partnereid.
6. Töötame edasi selles suunas, et vallaelanikud saaksid selget ja ajakohast infot valla juhtimisest, vallas toimuvatest sündmustest, tegevustest ja muudest olulistest teemadest. Üldiseid suundumusi ja tagasisideuuringuid arvestades arendame valla infojagamise kanaleid ja viise.
7. Toetame Saue Noortevolikogu tegevust ja kutsume noori üles aktiivsemalt kaasa rääkima ja arvamust avaldama.
8. Võimalusel eelistame uute hoonete rajamisele investeerida inimestesse ja kaasaegsetel lahendustel põhinevate teenuste arendamisse. Meie eesmärk on parem ja kvaliteetsem teenus optimaalsel pinnal ning paindlikud lahendused.

Valla finantsjuhtimine

Hoiame valla rahaasjad korras.

Prioriteetid

1. Seame eelarve täitmise järgseks põhitegevuse tulemi eesmärgiks nelja aasta keskmisena minimaalselt 10%. Taotleme põhitegevuse tulemi suurendamist, et tõsta valla laenuvõimekust investeeringute elluviimiseks.
2. Kasutame maksimaalselt ära valla eelarveliste investeeringute tegemise potentsiaali.
3. Toetame kogukonnakeskuste eelarvelist iseseisvust ja finantseerimise jätkamist läbi väljakujunenud rahastamise põhimõtete.

4. Rakendame eelarveprotsessis kaasamist ning võimaldame tänastele keskustele täiendava eelarveautonoomia. Jätkame valla halduskeskustes kaasava eelarve rakendamist.
5. Kasutame maksimaalselt läbimõeldult ja eesmärgipäraselt valla arengule kaasa aitavaid toetusmeetmeid, sealhulgas osaledes rahvusvahelistes projektides.
6. Toetame projektide elluviimisel koostööd erasektoriga.
7. Eelistame tasuta teenustele ja lausalistele toetustele vajaduspõhist abistamist, teenuste kasutajate omaosalust, kogukondade aktiivsemat kaasamist ning abivajajate täpsemat, eesmärgipäraselt ja suuremamahulisemat toetamist.
8. Me ei võta vallale lepingulisi kohustusi, mis võivad tõenäoliselt viia seadusjärgsete võlakohustuste või eelarvepuudujäägi piirmäärade ületamiseni.
9. Säilitame Saue valla elanikele kodualuse maa maksimaalse vabastamise maamaksust (kuni 1000 eurot), et motiveerida inimesi registreerima oma tegelikku elukohta.
10. Me ei kehtesta uusi kohalikke makse.

Haridus ja huviharidus

Haridusvaldkonna eesmärk on võimaldada tugevat ja mitmekülgset kodulähedast alus- ja põhiharidust kõigis valla lasteaedades ja koolides ning tagada õpilaste valmisolek iseseisvateks valikuteks põhikooli lõpetamisel.

Prioriteetid

1. Jätkame vallaeelarvest kooliõpetajatele õpetajate palga alammääraga võrreldes lisatasu maksmist ning hoime kõigi haridustöötajate töötasud konkurentsivõimelised.
2. Analüüsime regulaarselt haridusasutuse juhtimise ajakohasust ning kvaliteeti, et tagada haridustöötajaid motiveeriv töökeskkond ja parim võimalik hariduse kvaliteet.
3. Hoime lasteaedade personali töötasud korrelatsioonis õpetajate palga alammääratase muutustega.
4. Tagame kõikide valla haridusasutuste hoonete ning neid teenindavate rajatiste kaasaegsuse ja teeme vajalikke investeeringuid lähtuvalt eelarvestrateegia maksimaalsetest võimalustest.
5. Tagame haridusliku erivajadusega lastele tugiteenuste kättesaadavuse.
6. Rahastame Saue Kooli hoone rekonstrueerimist.
7. Seoses täiskoormuse saavutamise ja kujundame Laagri Kooli Möldre maja ümber iseseisva juhtimisega haridusasutuseks.
8. Restruktureerime lasteaedade kohatasud sama eelarvekomponendi mahu piires selliselt, et soodustused ei sõltuks lapse vanusest. Kompenseerime sealjuures vallaeelarvest eralastehoidudele ja -aedadele lapsevanema madalamast omaosalusest tuleneva tulubaasi vähenemise.
9. Tagame huvitegevuse ja huvihariduse kvaliteedi ja kättesaadavuse koos valla lisapanusega neis piirkondades, kus erasektor ei suuda nõudlust rahuldada. Jätkame täiendava toetuse maksmist erivajadustega ja toimetulekuraskustes perede laste eest.
10. Teeme koostööd era- ja kolmanda sektoriga, sealhulgas eralastehoidude ja -aedadega, huvikoolide ja spordiklubidega, et pakkuda peredele mitmekülgseid ja valikuteroheid võimalusi.

Kultuur, noorsootöö, sport

Valdkondlik eesmärk on väärtustada aktiivseid eluviise. Hoolitseme selle eest, et erinevas vanuses vallaelanikel erinevates kogukondades oleksid mitmekülgsed võimalused kultuuritegevuses osalemiseks, tervisespordi harrastamiseks ning muudeks aktiivseteks tegevusteks. Noorsootöös keskendume sisulistele kitsaskohtadele ja tänapäeva ühiskonna ajas muutuvatele ohumärkidele.

Prioriteedid

1. Ehitame valmis ja sisustame atraktiivsete tegevustega uue multifunktsionaalse teenushoone Saue linnas.
2. Jätkame asumiseltside rahastamist, et hoida elus piirkondlikult mitmekesist kultuurielu ja rahvuskultuuri. Usaldame kogukondi vallaelanikele erinevate vaba aja veetmise võimaluste pakkumisel ning kultuurielu edendamisel.
3. Algatame Saue linna ja Laagri vahele Saue tee äärde multifunktsionaalse spordi- ja vaba aja veetmise ala planeerimise, sealhulgas täismöödus jalgpalliväljaku rajamise, arvestades üldplaneeringust tulenevaid võimalusi.
4. Taastame Saue linnas kettagolfi harrastamise võimaluse väljaspool looduskaitseala.
5. Viime kogu valla huvi- ja sporditegevuse teenuse korralduse tervikuna ühtsesse digitaalsesse andmesüsteemi.
6. Analüüsime Laagri LHSK, Saue Spordirajatiste ja Saue Vallavarahalduse haldustegevust spordiobjektide haldamisel ning kaalume kompetentside ja tegevuse koondamist ühtsemasse töökorralduse struktuuri.
7. Töötame selle nimel, et Saue vald oleks tuntud kui avatud ja usaldusväärne koostööpartner nii Eestis kui rahvusvaheliselt. Teeme koostööd erialaliitude, erinevate kultuurikollektiivide ja spordiklubidega, sidudes valla nime erinevate laiemas kandepinnaga projektidega.
8. Toetame täiendavalt Saue vallas noortega tegelevaid spordiklubisid ja kultuurikollektive, kes oma esindusmeeskonna või -kollektiiviga esindavad Saue valda kõrgeimal valdkonna tasandil Eestis või rahvusvaheliselt ning töötame välja vastava meetoodika.
9. Otsime noortega kontakti nendele omastes suhtluskeskkondades ja neile omasel viisil, et mõista noorte vajadusi ja ootusi. Tegeleme ennetustöö ja varajase märkamisega kõige laiemas mõttes. Pöörame kõrgendatud tähelepanu riskigruppidele, kes ei õpi ega tööta.

Sotsiaalteenused ja tervishoid

Valdkondlik eesmärk on pakkuda erinevate elanike individuaalseid vajadusi ja olukordi arvestavaid sotsiaalteenuseid ja toetusi ning ennetustegevus. Eelistame vajaduspõhisust universaalsusele. Väärtustame perekonda kui esmast sotsiaalse turvalisuse tagajat.

Prioriteedid

1. Eelistame vajaduspõhiseid toetusi ja teenuseid lausalistele. Toetame täiendavalt toimetulekuraskustes peresid, erivajadustega inimesi ja madala sissetulekuga eakaid. Ajakohastame sotsiaaltoetuste piirmäärasid, lähtudes inimeste toimetulekuvõimest ja üldisest majanduslikust olukorrast.

2. Arendame edasi Saue Sotsiaalkeskuse teenuste portfelli, disainides seda vastavalt erinevate sihtgruppide mitmekesistele vajadustele ja huvidele.
3. Teeme koostööd era- ja kolmanda sektoriga, et suurendada hooldekoduteenuse pakkumist ning kvaliteeti piirkonnas.
4. Väärtustame ja toetame elukestvat õpet ning seeläbi väarikat vananemist ja tervelt elatud eluea pikenemist.
5. Ehitame Riisiperre toetatud elamisega korteritega teenusmaja, kus oleks ruumi nii perearstile kui apteegile, ning laiendame seal pakutavaid sotsiaalteenuseid.
6. Teeme koostööd perearstikeskustega, et ühiste pingutustega oleks tagatud esmatasandi tervisekeskuste teenuste kättesaadavus.

Turvalisus ja keskkonnahoid

Seame eesmärgiks Saue valla puhta ja turvalise elukeskkonna loomise, loodusressursside säästliku kasutamise ja inimeste keskkonnateadlikkuse tõusu.

Prioriteedid

1. Leiame tasakaalu tootmise – eriti kaevandustegevuse – ning loodusliku elukeskkonna säilimise vahel. Koostöös ettevõtete ja keskkonnaametiga püüame vähendada kaevandamise mõju loodusele ja elukeskkonnale löbi võimalikult kiirete ja kontrollitud taastamistööde.
2. Loomme ja hoiame mitmekesist elukeskkonda nii linnas kui suuremates maapiirkonna keskustes – puhastame veekogusid ning kujundame avalikud pargialad aktiivseks kasutuseks väljaspool looduskaitsepiiranguid.
3. Arvestades oluliselt muutunud üldisi ohuhinnanguid panustame siseturvalisuse valdkonda alates kriisiõppustest kuni varjekohtade loomiseni.
4. Teeme aktiivset koostööd Kaitseliidu, Naiskodukaitse, Noorkotkaste, vabatahtlike päästjate, naabrivalve, politsei ja teiste organisatsioonidega. Toetame mitterahalise panusega valla võimaluste piires Saue vabatahtliku pääste uue hoone valmimist ja seal siseturvalisuse kompetentsikeskuse arendamist.

Ehitus ja planeerimine

Seame planeerimis- ja ehitustegevuses eesmärgiks kasutajasõbraliku, mitmekesise ja turvalise elukeskkonna kujundamise. Ruumiline planeerimine lähtub kaasaegsetest loodus- ja inimesekesksetest tõekspidamistest ning arvestab tulevikusuundumustega. Ruumilise planeerimise aluseks on kehtiv üldplaneering.

Prioriteedid

1. Kiired ja kaalutletud loamenetlused.
2. Varajasest menetlusetapist alates detailplaneeringute avatud ja kaasav menetlus.
3. Vallale kuuluvate maade maksimaalne rakendamine või avalikuks huviks ebavajalike kinnistute väärtustamine ja võõrandamine.
4. Pikaajalise vaatega planeerimine, kavandades terviklikke lahendusi läbi planeeringumenetluste ettevaatavalt 10–20 aastaks. See võimaldab valla kasvupotentsiaali planeerimist ja realiseerimist järgnevatel majandustsüklites.
5. Valla elanike poolt oodatavate avalike teenuste edenemine kooskõlas ja vastavuses valla elanike arvu kasvuga.

Teed ja transport

Teede ja transpordiühenduste planeerimise eesmärk on inimestele mugava ja nende elukorraldusega arvestava liikuvuse tagamine. Lähtume seejuures inimeste liikuvusanalüüsist ning edendame uute teenuslahenduste kasutuselevõttu.

Prioriteetid

1. Hoiame valla teede hoolduse ja investeringute eelarvelist mahtu vähemalt väljakujunenud tasemel.
2. Kujundame välja täiendavad mõõdikud teede, sh jalg- ning jalgrattateede ehitamise soovide prioritseerimisel.
3. Tagame lastele turvalise koolitee ja kättesaadava koolitranspordi ning kujundame liinivõrku vastavalt muutuvatele vajadustele.
4. Populariseerime erinevate ühistranspordiliikide kombineeritud kasutamist, etteveoliine rongidele ning rongitransporti üldisemalt. Soosime ökonoomseid liikumisviise.
5. Säilitame vallaelanikele tasuta rongisõidu valla piires.
6. Populariseerime kodulähedasi igapäevaseid liikumisi jalgsi või kergtranspordivahenditega.

Ettevõtlus, turism

Soovime olla ettevõtliku ellusuhtumise toetamisel ja ettevõtjatega koostöö tegemisel suunda näitav kohalik omavalitsus. Vältime asjatut bürokraatiat, otsime võimalusi ja lahendusi. Soodustame haridusasutuste ja kohalike ettevõtete vaheliste koostöövormide teket.

Prioriteetid

1. Otsime läbi investeringute võimalusi väärtuslike töökohtade toomiseks valda, seda eriti linnalisest piirkonnast kaugemal.
2. Oleme ettevõtetele heaks partneriks nende tegevuse toetamisel vallas.
3. Tagame tasakaalu uute ettevõtete ja kohaliku elu ning väljakujunenud keskkonna muutumise vahel.
4. Tutvustame valla atraktiivseid vaatamisväärsusi, loome täiendavaid eeldusi külaliste kutsumiseks Saue valda.
5. Kaasame ettevõtjaid rohkem avalike teenuste osutamisse, et reageerida muutuvatele ootustele kiiremini ning pakkuda neid senisest paindlikumalt ja kuluefektiivsemalt.
6. Teeme koostööd Saue Noortekeskuse ja Saue Ettevõtete Liiduga, et leida võimalusi praktikakohtade loomiseks noortele Saue valla ettevõtetes.

E-teenused ja digiarengud

Eesmärk on muuta Saue vald kohalike omavalitsuste hulgas infoühiskonna teenäitajaks. Asjaajamine vallaga peab olema lihtne ja inimkeskne inimese elu- ja asukohast hoolimata. Selleks arendatakse ja kasutatakse parimaid kaasaegseid praktikaid ja nutikaid lahendusi.

Prioriteetid

1. Digitaliseerime senisest veelgi enam teenuseid. Digiabi eakamatele inimestele. Noortele lähemale jõudmine läbi nendele sihitud digilahenduste.
2. Rakendame vallaelu korraldamisel rohkem tehisintellekti võimalusi.
3. Rakendame süsteemselt ja organiseeritult uuenduslikke riist- ja tarkvaralahendusi valla hallatavates asutustes, sealhulgas haridusasutustes õpiprotsesside läbiviimisel.
4. Teenuse kvaliteedi ja rahulolu vahetu tagasisidestamine läbi mugavate digilahenduste.

Muud kokkulepped

- Volikogu esimehe kandidaadi nimetab Erakond Parempoolsed.
- Vallavanema kandidaadi nimetab valimisliit Koostöö – Meie vald.
- Volikogul on kaks aseesimeest, millest ühe kandidaadi nimetab ISAMAA Erakond ja teise valimisliit Koostöö – Meie vald.
- Maa- ja planeeringute abivallavanema kandidaadi nimetab valimisliit Koostöö – Meie vald.
- Hariduse-, sotsiaal- ja kultuurivaldkonna abivallavanema kandidaadi nimetab Erakond Parempoolsed.
- Arenduse, siseturvalisuse ja klienditeeninduse valdkonna abivallavanema kandidaadi nimetab ISAMAA Erakond.

Iga osapool nimetab mittepalgalise vallavalitsuse liikme positsioonile ühe kandidaadi.

Volikogu komisjonide arv, suurus, kohtade jaotus komisjonide juhtimisel ja liikmete nimetamisel lepatakse kokku vastavalt lepingu lisale nr 1 ning esitatakse volikogule vastav ettepanek.

Hüvitised volikogu, volikogu komisjonide ja vallavalitsuse liikmetele lepatakse kokku vastavalt lepingu lisale nr 2 ning esitatakse volikogule vastav ettepanek.

Koalitsioonileppe elluviimisel lähtutakse valla finantsilise jätkusuutlikkuse põhimõtetest. Eelarveliste võimaluste puudumisel periodiseeritakse investeeringud eelarvestrateegia alusel ümber iga-aastaselt. Pooled lepivad kokku, et lepingust tulenevad tegevused kajastatakse ettepanekutena valla arengukava muutmise protsessis.

Leping sõlmitakse kolmes eksemplaris. Käesolevas lepingus on seitse lehekülge ning allkirjaleht.

Allkirjad:

Andres Laisk, Eero Kaljuste, Jaanus Kallion, Toomas Artma, Arnold Õispuu, Juhan Säreava, Einar Alliksaar, Tiia Rosenberg, Illar Heinsaar, Nils Joonas Põldme, Maris Zernand-Vilson, Andres Kaarmann, Mihhail Jallajas, Taavi Ehrpais, Signe Laar, Virko Raagmets, Üllar Suvemaa, Henn Põlluaas, Artur Tiganik, Heino Märks, Risto Kiilberg, Raivo Kokser, Helina Diana Helmdorf, Mati Tartu